

Ebelik Öğrencilerinin Adli Vaka ve Adli Ebelik Konusunda Bilgi ve Görüşlerinin Değerlendirilmesi: Tanımlayıcı Çalışma
Sibel ÖZTÜRK¹, Safiye AĞAPINAR ŞAHİN²

Makalenin Alanı: Sağlık

Makale Bilgileri	Öz
Geliş Tarihi 08.03.2022	Bu araştırma, ebelik öğrencilerinin adli vakalara yaklaşımı ile adli ebelik hakkındaki bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Bu araştırma bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi ebelik bölümü 3. ve 4. sınıf öğrencileri ile tanımlayıcı-karşılaştırmalı olarak yapılmıştır. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmemiş, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılarak toplam 173 öğrenci ile yürütülmüştür. Araştırmada öğrencilere 18 yaş altı genital muayene yapma teklifi ile karşılaştığında 3. Sınıf öğrencilerin %31.2'si yapmayacağını, %18.2'si bu durum karşısında ne yapacağını bilmediğini, %4.3 yapacağını, %10.8'i de kişinin onayının olup olmadığını soracağını belirtmiştir. 4.sınıf öğrencilerin bu durum karşısındaki tutumunu incelediğimizde ise öğrencilerin %21.3'ünün yapmayacağını, %16.3'ü bilmediğini belirtmiştir. Ebelik 3. sınıf öğrencilerinin adli ebelik alanında çalışmak isteme durumu sorulduğunda %58.1'i bu alanda çalışmak istediğini belirtmiştir. Çalışmak isteme nedeni olarak öğrencilerin %54.5'i bu alanın ilgisini çektiğini belirtmiş. 4. Sınıf öğrencilere baktığımızda ise öğrencilerin %45 bu alanda çalışmak istediğini ve çalışmak isteyen öğrenciler arasında %47.4'ü de bu alanın ilgisini çektiğini belirtmiştir. Ebelik öğrencilerin adli vaka ve bu vakalar ile karşılaştıklarında nasıl davranacaklarını bilmedikleri belirlenmiştir.
Kabul Tarihi 26.09.2022	
Anahtar Kelimeler Ebe, Ebelik öğrencisi Adli vaka Adli ebelik	

Article Info	Abstract
Received 08.03.2022	This study was conducted to determine midwifery students' approach to forensic cases and their knowledge and opinions about forensic midwifery. This study was conducted descriptively and comparatively with 3 rd and 4 th -grade students at the Faculty of Health Sciences Midwifery Department of a University. No sampling was performed in the study, and the study was conducted with a total of 173 students by attempting to reach the entire population. In the study, when the students were offered to have a genital examination under 18 years of age, while 31.2% of the 3 rd -grade students indicated that they would not have it, 18.2% of them indicated that they did not know what to do in this situation, 4.3% of them indicated that they would have it, and 10.8% of them indicated that they would ask whether the person's consent was obtained. When we examined the attitudes of the 4 th -grade students towards this situation, 21.3% of the students indicated that they would not have it, while 16.3% of them indicated that they did not know. In this question, none of the 4 th -grade students questioned whether the person's consent was obtained. When, 3 rd -grade midwifery students were asked about their willingness to work in the field of forensic midwifery, and 58.1% of them indicated that they wanted to work in this field. As a reason for willingness to work, 54.5% of the students indicated that this field attracted their attention, and 64.5% of those who responded "no" indicated that they did not want to work because they would have psychological difficulties. Concerning the 4 th -grade students, 45% of the students indicated that they wanted to work in this field, and 47.4% of the students who wanted to work also indicated that this field attracted their attention. It was determined that midwifery students did not know forensic cases and how to act when faced with these cases.
Accepted 26.09.2022	
Keywords Midwife Midwifery students Forensic cases Forensic midwifery	

¹ Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü-Erzurum; e-mail: sblsbl0606@gmail.com; ORCID: 0000-0003-3236-1495 (Corresponding author)

² Atatürk Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü-Erzurum; e-mail: pinarsaf@gmail.com; ORCID: 0000-0002-4688-5540

* Bu çalışmanın özeti, 1.Uluslararası Anadolu Ebeler Derneği Kongresinde (20-22 Kasım 2020) sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

GİRİŞ

Adli bilimler birçok alanla iş birliği içinde çalışan ve tüm dünyada ceza hukukunda önemli rol oynayan bir bilim dalıdır (Özkara ve Karaman, 2015; Şentürk ve ark., 2019). Bu bilim dalı yasal sorunlara bilimsel yöntemlerle çözüm bulmaya çalışmaktadır (Özkara ve Karaman, 2015). Adli bilimler içerisinde yer alan adli vaka ise; “başka bir birey ya da kurumun tedbirsiz, dikkatsiz ihmalkar veya kasıtlı eylemi sonucu bireyin hastalanması ya da ölümüdür”(Özkara ve Can, 2015). Sağlık hizmetlerinin sunumunda sağlık profesyonellerinin tamamı adli vakalarla karşılaşmaktadırlar (Aslan ve Erkan, 2016). Yasalarda da adli vaka bildirim ve ceza sorumluluğunda hekim, hemşire ve ebe ayrımı yapılmamıştır (Odabaş ve Taşpınar, 2020). Bu nedenle tüm sağlık profesyonelleri adli vakalarda sorumluluk almaktadır. Adli vakalarda sorumluluk alan sağlık çalışanlarından biride ebelerdir. Ebelerin hastanede aktif rol aldığı klinikler olan yeni doğan, obstetri, doğumhane ve jinekoloji servisleri ile, sahada aktif rol aldıkları aile sağlığı merkezleri, sağlık evleri ve toplum sağlığı merkezlerinde birçok adli vaka ile karşılaşmaktadır (Aksu, 2017). Taghizadeh ve ark (2020) belirttiğine göre adli vaka ile karşılaşan ebeler tarafından da adli tıp hizmetleri verilmektedir.

Adli ebelik jinekoloji ve ebelik alanındaki yasal durumlar ve sağlık durumları ile ilgilenen, tıp, hukuk ve kriminolojiyi içine alan bir alandır (Taghizadeh vd., 2020; Aksu, 2019). Ebeler kadın ve çocuklara yönelik şiddet şüphesi, cinsel saldırı mağdurlarına yönelik bakım verme ve çocuk ihmal ve istismarı gibi alanlarda hizmet vermektedir (Aksu ve Karaca 2019). Bu hizmetler kapsamında ebelerin vaka bildirim, kanıtların toplanması, korunması ve bakım verme gibi görevleri vardır (Odabaş ve Taşpınar, 2020). Aksu (2017) “adli ebeliği; ebelerin uygulama alanlarındaki adli tıp vakalarına yasal prosedürleri uygulayan, travmatik yaralanmaların gözlenmesi ve raporlanmasını sağlayan, cinsel suçlarla ilgili birimde muayene ekibinin içinde yer alan adli ebelle ilgili konularda araştırmalar yapan uzmanlık alanı” olarak tanımlamıştır (Aksu, 2017). Adli ebelle ilgili yapılan çalışmalar ebelik öğrencileri ve ebelerin bu alanla ilgili bilgi ve görüşlerini değerlendiren, ebelerin adli vakalardaki sorumluluklarını ele alan çalışmalardır (Taghizadeh vd., 2020; Aksu ve Karaca, 2019, Aydın Doğan ve Yılmaz, 2021; Yeşil ve ark., 2020).

Adli ebelik yeni gelişmekte olan bir alan olduğu için bu alanda farklı örneklerde daha fazla bilimsel çalışmalara ihtiyaç vardır. Bu nedenle yapılan bu çalışma ile adli ebelik ve adli vaka ile ilgili ebelik öğrencilerinin görüşleri belirlenerek adli ebeliğe dikkat çekilmeye çalışılmıştır.

MATERYAL METOD

Araştırmanın Tipi

Bu araştırma, ebelik öğrencilerinin adli vakalara yaklaşımı ile adli ebelik hakkındaki bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi amacıyla tanımlayıcı-karşılaştırmalı tipte yapılmıştır.

Araştırma Örnekleme

Araştırma evrenini; 18.02.2020-28.02.2020 tarihleri arasında bir üniversitenin sağlık bilimleri fakültesi ebelik bölümü 3. ve 4. sınıflarda olan 173 öğrenci oluşturmuştur. Araştırmada örnekleme yöntemine gidilmemiş, evrenin tamamına ulaşılmaya çalışılmıştır. Araştırma yapılacak tarihler arasında araştırmaya katılmayı kabul eden toplam 173 öğrenci ile çalışma yürütülmüş ve evrenin %89.6'sine ulaşılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmacılar tarafından ilgili literatür taranarak anket formu oluşturulmuştur. Anket formunda; öğrencilerin, adli vakalara yaklaşımı ile ilgili bilgi düzeylerini, adli vakalara yaklaşım ve adli ebelik ile ilgili görüşlerini içeren sorular bulunmaktadır. Bu form 5 tane kapalı uçlu, 17 tane açık uçlu olmak üzere toplam 22 sorudan oluşmaktadır.

Araştırmanın Etik Yönü

Araştırmaya başlamadan önce, Klinik Araştırmalar Etik Kurulu'ndan (B.30.2.0.01.00/79) ve çalışmanın yapılacağı kurumdan gerekli yazılı izinler alınmıştır. Araştırma Helsinki Deklarasyonu Prensipleri'ne uygun olarak çalışma yürütülmüştür. Gönüllülük esasına dayanan çalışmada, öğrencilere kendilerine ait bilgilerin gizli tutulacağı söylenmiştir. Veriler; araştırmanın seçim kriterlerine uyan öğrencilerden araştırma amacını açıklama ile sözel olarak izin alınarak anket aracılığıyla yüz yüze toplanmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırmadan elde edilen veriler bilgisayar ortamında Statistical Package for Social Sciences for Windows 21.0 (SPSS 21,0) istatistik paket programı kullanılarak değerlendirilmiştir. Verilerin istatistiki değerlendirmesinde yüzdeler hesaplanması ve ki kare analizi kullanılmıştır.

BULGULAR**Tablo1: Öğrencilerin adli vaka değerlendirmesi**

		3. sınıf		4. sınıf		Test ve p değeri
		n	%	n	%	
Adli Vaka Tanımı	Etik ve hukuk kurallarına aykırı durum	56	60.2	56	75.0	$\chi^2=1.914$ P=.384
	Bildirimi zorunlu vakalar	5	5.4	4	5.0	
	Bilmiyorum	32	34.4	20	25.0	
Adli vakalarda ebelerin rol ve sorumluluğunu değerlendirme	Sorumlu	56	60.2	62	77.5	$\chi^2=6.174$ P=.046
	Sorumlu değil	1	1.1	1	1.3	
	Bilmiyorum	36	38.7	17	21.2	
Ebelerin adli vakalarda sorumlu olma nedenleri	Bildirim yapmak zorunda	37	64.9	36	57.3	$\chi^2=3.478$ P=.176
	Anne ve çocuk sağlığına karşı sorumluluğu var	20	35.1	26	42.7	
*Adli vakalar	Kadına yönelik şiddet	73	78.5	76	95.0	
	16 yaş ve altı gebelik	87	93.5	72	90.0	
	10. hafta ve sonrası kürtaj	63	67.7	43	53.8	
	18 yaş ve altı genital muayene	76	81.7	60	75.0	
	İntihar girişimi	60	64.5	55	68.8	
	Kadın ve çocuk istismarı	84	90.3	60	75.0	

*Birden fazla cevap işaretlenmiştir.

Araştırmada öğrencilerden adli vakanın tanımını yapmalarını istediğimizde 3.sınıf öğrencilerin %60'ı, 4. sınıf öğrencilerin ise %75 "Etik ve hukuk kurallarına aykırı durum" olarak tanımlamışlar ve gruplar arası fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır. Adli vakalarda ebelerin rol ve sorumluluğunu değerlendirmesine yönelik sorumuza 3. Sınıfların %60.2'si, 4. Sınıflarında %77.5'inin ebelerin bu vakalarda rol ve sorumlulukları olduğunu belirtmişlerdir. Gruplar arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmamıştır.

Tablo 2. Ebelik öğrencilerinin adli vakalara karşı tutumlarının değerlendirilmesi

Adli vakalar	Tutum	3. sınıf		4. sınıf		Test ve p değeri
		n	%	n	%	
15-49 yaş kadınlarda darp izinin olması durumunda	Şikâyetçi olup olmadığını sorarım	4	4.3	6	7.5	$\chi^2=5.108$ P=0.403
	*Gerekli yerlere bildirim	59	63.7	47	59.1	
	Durumu sorgularım	13	14	17	21,4	
	Bilmiyorum	17	18.3	10	12.5	
18 yaş altı genital muayene yapma talebi durumunda	Muayene yapmam	29	31.2	17	21.3	$\chi^2=5.523$ P=0.011
	Gerekli yerlere bildirim	6	6.5	12	15.0	
	Nedenini sorgularım	2	2.2	9	11.3	
	Bilmiyorum	17	18.3	13	16.3	
	Medeni durumunu sorarım	4	4.3	8	10.0	
	Savcılık iznini sorarım	9	9.7	7	8.8	
	Muayene yaparım	4	4.3	2	2.5	
	Doktoru veya servis sorumlusunu ararım	5	5.4	5	6.3	
	Polisi ararım	7	7.5	7	8.8	
	Rızası var mı sorarım	10	10.8	0	0	
16 yaş ve altı gebelik ile karşılaştığımızda	Rızası dışındaysa yetkililere haber veririm	9	9.7	16	20	$\chi^2=5.076$ P=0.407
	Gebelik hakkında bilgi veririm	3	3.2	4	5	
	Yetkililere haber veririm	31	33.3	20	25	
	Polisi ararım	31	33.3	23	28.7	
	Bilmiyorum	17	18.3	16	20	
	Medeni durumunu sorarım	2	2.2	1	1.3	
10. gebelik haftası ve sonrası kürtaj ile karşılaşma durumunda	Nedenini sorgularım	11	11.8	13	16.3	$\chi^2=6.606$ P=0.359
	Destek olurum	4	4.3	3	3.8	
	Yetkililere haber veririm	22	23.7	14	17.5	
	Eşi onaylıyorsa sorun yok	3	3.2	9	11.3	
	Polis	11	11.8	8	10	
	Bilmiyorum	35	37.6	30	37.5	
	Servis sorumlusu veya doktora haber veririm	7	7.5	3	3.8	
İntihar durumu	Polis	14	15.1	17	21.3	$\chi^2=20.956$ P=0.000
	Sakinleştiririm	19	20.4	22	27.5	
	Gerekli yere bildirim	11	11.8	19	23.8	
	Bilmiyorum	25	26.9	20	25.0	
	Doktor veya servis sorumlusuna bildirim	24	25.8	2	2.5	
İstismar durumu	Gerekli yerlere haber veririm	36	38.7	30	37.5	$\chi^2=0.374$ P=0.829
	Polis	34	36.6	27	33.8	
	Bilmiyorum	23	24.7	23	28.7	

*Gerekli yerlere bildirim: Polisi ararım, Servis sorumlusu veya doktoru bilgilendiririm.

Araştırmada 15-49 yaş grubu kadınlarda darp izi ile karşılaşma durumunda 3. Sınıf öğrencilerin %63.7'si, gerekli yerlere bildirim yapacağını belirtmiştir. 4. sınıflarında %59.1'i gerekli yerlere bildirim yaparım cevabını vermiştir. Gruplar arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).

18 yaş altı genital muayene yapma teklifi ile karşılaştığında 3. Sınıf öğrencilerin %31.2'si yapmayacağını, %18.2'si bu durum karşısında ne yapacağını bilmediğini, %4.3 yapacağını, %10.8'i de kişinin onayının olup olmadığını soracağını belirtmiştir. 4. sınıf öğrencilerin bu durum karşısında sergileyecekleri tavır incelediğimizde ise öğrencilerin %21.3'ünün yapmayacağını, %16.3'ü bilmediğini belirtmiştir. Bu soruda 4. Sınıf öğrencilerin hiçbir rızasının olup olmadığını sorgulamayı belirtmemiştir. Gruplar arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık saptanmıştır ($p<0.005$). Bu fark öğrencilerin rızasının olup olmadığını sorgulamasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 3. Ebelik öğrencilerin adli ebeliğe yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi

		3. sınıf		4. sınıf		Test ve p değeri
		n	%	n	%	
Ebelerin adli vakalarda görev alma durumu	Evet	64	68,8	5	63.7	$\chi^2=.628$ $p=0.731$
	Hayır	4	4.3	5	6.3	
	Kararsızım	25	51.0	2	30.0	
				4		
Ebelerin adli vakalarda görev alma nedenleri	Ebenin rolleri arasında	62	96.9	4	85.4	$\chi^2=.6.059$ $p=.109$
	Bilmiyorum	0	0	6	12.5	
	Gerekli yerlere bildirme sorumluluğu var	0	0	2	2.1	
	Yardımcı olması gerek	2	3.1	0	0	
Adli vakalarda bilir kişi olarak görev almak isteme durumu	Evet	56	60.2	4	52.5	$\chi^2=1.368$ $p=.505$
	Hayır	23	24.7	2	32.5	
	Kararsızım	14	15.1	1	15.0	
				2		
Bilir kişi olarak görev alma isteme nedeni	Mesleğimizin gereği	34	55.4	2	57.2	$\chi^2=0.182$ $P=.913$
	Bu alanda uzman olmak isteği	11	19.6	9	21.4	
	İnsanlara yardımcı olma	14	25.0	9	21.4	

Bilir kişi olarak görev almak istememem nedeni	Bilgim yetersiz	6	25	5	20.6	$\chi^2=1.119$ P=0.772	
	Psikolojik olarak yıpratıcı konular	7	33.3	9	36.0		
	Sorumluluk almak istememek	10	41.7	1	53.4		2
Adli Ebelikte Çalışmak İsteme Durumu	Evet	54	58.1	3	45.0	$\chi^2=3.459$ P=.177	
	Hayır	31	33.3	3	40.0		2
	Kararsızım	8	8.6	1	15.0		2
Adli ebelikte çalışmak isteme nedeni	Bu alan ilgimi çekiyor	30	54.5	1	47.4.	$\chi^2 =3.731$ P=.155	
	İnsanlara yardım etmek isterim	15	29.1	1	44.7		6
	Bu alanda uzman olmak isterim	9	16.4	3	7.9		
Adli ebelikte çalışmak istemememe nedeni	Bu alanda bilgim yok	5	16.1	3	6.7	$\chi^2=1.555$ P=.459	
	Psikolojik olarak zor bir alan	20	64.5	2	77.7		1
	İlgimi çekmiyor	6	19.4	8	26.6		
Lisansta ders almak isteme durumu	Evet	82	88.2	6	82.5	$\chi^2=1.120$ P=.571	
	Hayır	4	4.3	5	6.3		
	Kararsızım	7	7.5	9	11.2		

Ebelik öğrencilerinin adli ebeliğe bakış açılarını değerlendirdiğimizde; ebelik 3. Sınıf öğrencilerinin adli ebelik alanında çalışmak isteme durumu sorulduğunda %58.1'i bu alanda çalışmak istediğini belirtmiştir. Çalışmak isteme nedeni olarakta öğrencilerin %54.5'i bu alanın ilgisini çektiğini belirtmiş, hayır diyenlerin ise %64.5'i psikolojik anlamda zorlanacağı için çalışmak istemediği saptanmıştır. 4. Sınıf öğrencilere baktığımızda ise öğrencilerin %45'i bu alanda çalışmak istediğini ve %47.4'ü de bu alanın ilgisini çektiğini belirtmiştir. Bu alanda çalışmak istemeyen öğrencilerin ise %77.7'si psikolojik anlamda zorlanacağı için istemediğini belirtmiştir. Gruplar arasında da istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).

TARTIŞMA

Çalışmamızda ebelik 3. Sınıf öğrencilerinin %34,4'ünün 4. Sınıf öğrencilerin %25'i adli vaka kavramını bilmediklerini belirtmiştir. (Tablo 1) Ülkemizde ebelerin ve ebelik öğrencilerinin adli vaka ve sorumlulukları ile ilgili bilgi düzeylerinin incelendiği araştırmalar sınırlıdır. Ebelik öğrencilerinin lisans eğitiminde adli ebelik dersinin olmaması adli vakalar ile

sadece klinik uygulamalarda karşılaşmaları nedeniyle adli vakaları tanılamaları yetersizdir. Bu doğrultuda ebelik 3 Sınıf öğrencilerinin 4. Sınıfa göre klinik tecrübelerinin daha az olması adli vakayı tanımlama oranları azaltmış olabilir. Aksu ve Karacan'ın ebeler üzerine yapmış olduğu çalışmada ebelerin % 28.6 adli vaka kavramını bilmediğini belirtmiştir (Aksu ve Karaca, 2019). Çalışmadan çıkan bu sonuç bizim çalışmamızı destekler niteliktedir.

Çalışmamızda ebelik öğrencilerinin büyük bir çoğunluğu adli vakalarda sorumlulukları olduğunu belirtmiştir (Tablo 1). Son zamanlarda sağlık çalışanlarının adli vakalar ile karşılaşma oranları artmaktadır. Sağlık çalışanları aile içi şiddet, cinsel saldırı ve istismar gibi adli vakalar ile karşılaşmakta ve görev almaktadır (Küçüköğlü ve ark., 2017; Özden ve Yıldırım, 2009). Ebelik 3, ve 4. Sınıf öğrencilerinin de klinik uygulamaları esnasında bu vakalar ile karşılaşmış olması muhtemeldir. Bu durumda öğrencilerin sorumluluklarını bilmesinde etkili olmuş olabilir. Ayrıca 4. Sınıf öğrencilerinin sorumluluklarının olduğunu belirtme oranı 3. Sınıf öğrencilerden daha fazladır. Bu durumda 4. Sınıf öğrencilerinin klinik deneyiminin daha fazla olmasından kaynaklanmış olabilir.

Jinekoloji ve obstetri alanında darp, cinsel saldırı, himen muayenesi gibi adli vakalar değerlendirilmektedir (Uysal ve ark., 2013). Çalışma alanlarında ebelerin de şiddet mağduru kadınlarla iletişim kurabildiği, destek ve bilgilendirmeyi yapabilecek konumda oldukları bilinmektedir (Aksu ve Karaca, 2019). Aynı zamanda ebeler, cinsel şiddete uğrayan kadınları savunmayı ve korumayı kendi rolleri olarak görmektedir (de Klerk vd., 2022). Çalışmamızda ebelik 3. Sınıf öğrencilerinin 63.7'si, 4. Sınıf öğrencilerinin 59.1'i istismar durumunda gerekli yerlere haber vereceklerini belirtmişlerdir (Tablo 2). Çalışmamızdaki bu bulgu ebelik öğrencilerinin adli vaka ile karşılaştıklarında ne yapacakları ile ilgili farkındalıklarının yüksek olduğunu düşündürmektedir. Çalışmamızda öğrencilerin 15-49 yaş grubu kadınlarda darp izi ile karşılaşma durumu sorulduğunda büyük bir çoğunluğu polisi aramak, gerekli yerlere bildirmek, durumu sorgularım gibi seçenekler belirtmiştir (Tablo 2). Yapılan çalışmalarda da hastanede çalışan ebelerin prenatal hizmetler kapsamında partner şiddetine maruz kalan gebeleri tespit etmeyi sorumlulukları arasında gördükleri ve eğitim ve eylem planına ihtiyaç duydukları, aile içi şiddetin üzerinde durulması gereken bir konu olduğunu düşündükleri belirlenmiştir (Finnbogadóttir vd., 2020; Mezey vd., 2003). Diğer bir çalışmada ebelerin özellikle şiddetle ilgili sorgulama yapmalarının kadınlardaki şiddeti tespit etme oranını artırarak, erken dönemde yardım almalarını sağladığı belirlenmiştir (Bacchus vd., 2004). Tüm bu çalışma sonuçları çalışma sonucumuzu destekler niteliktedir.

Çalışmamızda ebelik öğrencilerinin büyük bir kısmı lisans eğitiminde adli ebelik dersi almak istediklerini belirtmiştir (Tablo 3). Bu durum öğrencilerin adli vakaya yaklaşımı öğrenmek istediklerini ve adli ebelik alanında bilgi eksikliklerinin olduğunu düşündürmektedir. Çalışmamızdan çıkan sonuçla uyumlu olarak ebeler üzerine yapılan başka bir çalışmada da ebelerin adli vakalara yaklaşım ile ilgili hizmet içi eğitim almak istediği belirlenmiştir (Aksu ve Karaca, 2019).

Çalışmamızda ebelik öğrencilerinin neredeyse tamamı ebelerin adli vakalarda görev alma nedeni sorusunu; ‘ebelerin rolleri arasında’ şeklinde cevaplamıştır (Tablo 3). Ebelik öğrencileri üzerinde yapılan başka bir çalışmada çalışma sonucumuz ile uyumlu olarak ebelik öğrencilerinin tamamına yakını (%94) adli vakaya yaklaşım, vaka yönetimi ve bilgi aktarımını adli ebelerin rol ve sorumlulukları arasında görmüş olması çalışmamızı destekler niteliktedir (Aydın Doğan ve Yılmaz, 2021).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Öğrencilerin büyük bir çoğunluğunun adli vakayı etik ve hukuk kurallarına aykırı durum olarak değerlendirmesine rağmen, ebelik öğrencilerin adli vaka ve bu vakalar ile karşılaştıklarında nasıl davranacaklarını bilmedikleri belirlenmiştir. Ebelik öğrencilerin adli vaka ve adli ebelik ile ilgili bilgi düzeyini artırmak ve farkındalık kazandırmak için ebelik ders müfredatlarına adli ebelik ve adli vaka yönetimi ile ilgili derslerin konulması, lisans eğitimi sonrası yüksek lisans müfredatlarında adli vaka çalışmalarının devam ettirilmesi, çalışma alanlarında hizmet içi eğitimlerin yapılması önerilir.

KAYNAKLAR

Aksu, S. (2017). Adli ebelik. *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 4(3), 277-284. doi: 10.17681/hsp.306089

Aksu, S. (2019). Forensic midwifery. In selected topics in midwifery care. Intech Open. doi: 10.5772/intechopen.8222.

Aksu, S., & Karaca, P. P. (2020). Ebelerin adli vakalara yaklaşım ile adli ebelik hakkındaki bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi. *Türkiye Klinikleri Journal of Forensic Medicine and Forensic Science*, 17(1), 1-9. doi:10.5336/forensic.2019-70798

Aslan, Z. K., & Erkan, I. (2016). Adli vaka yönetiminde acil servis çalışanlarının bilgi düzeyinin değerlendirilmesi. *Adli Bilimler Dergisi*, 15(2), 7-12.

Aydın, D. R., & Yılmaz, E., (2021). Ebelik öğrencilerinin adli ebelik ve adli vakalarla ilgili bilgi ve görüşlerinin belirlenmesi. *Adli Tıp Dergisi*, 35(1), 11-20 doi: 10.5505/adlitip.2021.74508.

Bacchus, L., Mezey, G., Bewley, S., & Haworth, A. (2004). Prevalence of domestic violence when midwives routinely enquire in pregnancy. *BJOG: An International Journal of Obstetrics & Gynaecology*, 2004; 111(5), 441-445. doi: 10.1111/j.1471-0528.2004.00108.x

de Klerk, H. W., Gitsels, J. T., De Jonge, A. (2022). Midwives and sexual violence: A cross-sectional analysis of personal exposure, education and attitudes in practice. *Women and Birth*, <https://doi.org/10.1016/j.wombi.2021.12.004>.

Finnbogadóttir, H., Torkelsson, E., Christensen, C.B., & Persson, E. K. (2020). Midwives experiences of meeting pregnant women who are exposed to Intimate-Partner Violence at in-hospital prenatal ward: A qualitative study. *European Journal of Midwifery*, 15(4),35. doi: <https://doi.org/10.18332/ejm/125941>

Küçüköğlü, S., Bükecik, T., Aytekin, A., & Çelebi, A. (2017). Acil birimlerde çalışan hemşirelerin adli vakayla ilgili yaklaşımları ve kanıta dayalı uygulamaları. *Türkiye Klinikleri Adli Tıp ve Adli Bilimler Dergisi*, 14(1), 1-8.

Mezey, G., Bacchus, L., Haworth, A., & Bewley, S. (2003). Midwives' perceptions and experiences of routine enquiry for domestic violence. *BJOG: An International Journal Of Obstetrics And Gynaecology*. 110(8), 744-752.

Odabaş, R. K., & Taşpınar, A. (2020). Jinekoloji ve Obstetri Alanlarında Adli Olaylar Ve Ebelik Yaklaşımı. *Ebelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 3(2), 143-150.

Özkara, E., & Can, İ. Ö. (2015). *Sağlık Çalışanlarının Yasal Sorumlulukları ve Tıbbi Uygulama Hataları*. Özkara E, editör. Hukuk Öğrencileri ve Uygulayıcıları İçin Adli Tıp.1.Baskı.Ankara:Seçkin Yayıncılık San.ve Tic A.Ş. p.75.

Özkara, E., & Karaman, G. (2015). *Adli Bilimlerin Yapılanması ve Kapsamı*. Özkara E, editör. Hukuk Öğrencileri ve Uygulayıcıları İçin Adli Tıp.1.Baskı.Ankara:Seçkin Yayıncılık San.ve Tic A.Ş. p.21-22.

Şentürk, S., Karahan, B., & Topçu, E.T. (2019). Examination of Postgraduate Dissertations Including Nursing in the Field of Forensic Sciences in Turkey. *International Journal of Caring Sciences*, 12(3), 1725-1733.

Taghizadeh, Z., Azimi, K., Ghadipasha, M., Jafari, A., & Pourbakhtiar, M. (2020). Scope of practice of forensic midwifery: An Integrative Review. *Journal of Midwifery and Reproductive Health*, 8(4), 2385-2395. doi:10.22038/jmrh.2020.42672.1498

Özden, D., & Yıldırım, N. (2009). Adli Vakaya Hemşirelerin Yaklaşımı. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi*, 16(3),73-81.

Uysal, C., Kır, Z., Görük, N. Y., Korkmaz, M., & Gören, S. (2013). Kadın hastalıkları ve doğum hastanesine başvuran adli olguların değerlendirilmesi ve tespit edilen eksiklikler. *Adli Tıp Dergisi*, 27(2), 109-112.

Yeşil, H., Sezer, G., Yavuz, M. S. (2020). Ebelik ve hemşirelik öğrencilerinin, hemşire ve ebenin adli olgulardaki sorumlulukları ile ilgili bilgi düzeylerinin belirlenmesi. *Van Tıp Dergisi*, 27(1), 26-33. doi: 10.5505/vtd.2020.04379.